

Lähtettäjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

18.01.2024

2024-1-000-31785-9

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

ML 41 A §:N MUKAINEN KANNANHOIDOLLINEN POIKKEUSLUPA

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi

2 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi

27.2.2024 - 27.3.2024

Hakemusalue:

Pinta-ala

130000 ha

- 78UUPEUYDV.pdf

Hakemuksen perustelut

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla lupa-alueella:

- Toholammin susireviirin asukkaista, karjankasvattajista ja metsästäjistä koostuva henkilöryhmä piti kokouksen 28.12.2023 Lohtajalla, ja päätti jättää Suomen riistakeskukselle, suden kannanhoidollisen poikkeuslupahakemuksen, koskien susien määrän hallintaa. Maata ja karjaa omistavat osapuolet olettavat, että metsästys vähentää heille petoeläinkantojen vaikutuksesta syntyviä ansiotulojen menetyksiä tuotantoeläintiloilla. Hirvieläinten metsästyksen vaikeutuminen aiheuttaa metsäomistajille tulonmenetyksiä hirvitihentymisen muodossa. Hakemusalueen lounaisosissa on sattunut useita koirien menetyksiä metsästyksen yhteydessä, joka on johtanut keskusteluun jopa SRVA-toiminnan lopettamisesta. Hakemusalueen asukkaat ja metsästäjät ovat olleet sitoutuneita susikannan arviointiin tekemällä yhteistyötä riistaviranomaisten ja paikallisviranomaisten kanssa. Lähihistorian havainnot tukevat ajatusta ettei rajoitettu metsästys heikennä susikannan elinvoimaisuutta alueella.

Hakemuksen perusteena pidetään. Suomen kansalaisen perustuslaillista oikeutta vaikuttaa ennakoivasti turvalliseen asuinympäristön sekä omaisuuteensa kohdistuvan uhan pienentämiseen, silloin kun riskit kasvavat ja ovat ennakoitavissa sekä tapahtuvat käytännössä. Turvallisuus tasa-arvon toteutuminen ja siihen vaikuttaminen paikallisesti omin keinoin, koetaan kansalaisoikeudeksi.

Perusteeksi lisätään, luonnonvaraisen erittäin uhanalaisen metsäpeura

eläimistön olemassaolon turvaaminen.

Lupaperusteeksi esitetään lisäksi tutkimuksen tuottamaa ja kokemuseräistä tietoa, tarkoin valvotun ja toteutetun metsästyksen vaikutuksesta suden elinvoimaisuuteen, joka ei ole kokemuksen mukaan uhka susikannan kasvulle, kuten jatkossa todetaan.

Käynnissä oleva Maa ja Metsätalousministeriön vaatima tieteellinen selvitys susien määrästä ja käyttäytymisestä, tukee havaintoamme siitä, että suomen susikanta ja sen kehitys ei häiriinny valikoivan metsästyksen vaikutuksesta. Samoin käytössä olevan tiedon mukaan susikannan geneettinen puhtaus ei heikkene, koska susien todetaan tutkitusti valtavan myös etelästä pohjoisen poronhoitoalueelle, ja toiseen suuntaan Hakemusalueen laumareviirin tunnettu kuolleisuus vuosina 2018 – 2023, on 5 naaras yksilöä. Yksi liikenne kuolema, ja neljä metsästettyä yksilöä. Samalla tarkasteluvälillä laumareviiriltä on dna-tutkimuksen mukaan vaeltanut yksilöitä Keski-Suomen ja Rannikko-Pohjanmaan alueille, rikastuttaen suomen susikantaa. Metsästys ei ole aiheuttanut tuona ajanjaksona lauman käyttäytymiseen tai lisääntymiskykyyn negatiivisesti. Susien aiheuttamat kotieläin ja -koiravahingot ovat lisääntyneet ja lupa-alueen raja-alueilla. Tämä johtuu uusien lauma ja-parireviirien muodostumisella. Haettavalla lupa-alueella asuva Toholammin susilauma tuottaa vuosittain pentuja ja on lisääntymiskykyinen.

Susilauman elinalue on keväällä 2023 määritelty reviiirialue. Seurannan perusteella perhelauman on havaittu liikkuvan pääsääntöisesti keväällä syntyneiden pentujen kanssa, noudatellen määritellyn reviiirialueen rajoja. Lauman käytös havaintojen perusteella muuttunut ja voimme päätellä, että ihmisarkuus on vähentynyt.

Muut mahdolliset tiedot, jotka liittyvät luvan hakuperusteeseen:

- Suden kannanhoidollisen metsästyksen tarkoitus on lisätä suden olemassaolon hyväksyttävyyttä ja lisäävän susien ihmisarkuutta ja estää konfliktien syntymistä susien kanssa. Tavoitteena on ihmisten ja susien rinnakkaiselo, jotta voisimme elää samalla alueella. Suomen susikannan hoitosuunnitelmaan on kirjattu, metsäpeuran elin- ja lisääntymisalueella susikannan voimakkaammat rajoitustoimet mikäli sudet ovat uhkana metsäpeurojen lisääntymiselle. Ullavanjärven ympäristö, Vionharju ja Vionnevan alue ovat metsäpeurojen vasomisaluetta. Syksyllä ja talvella 2023- 2024 Kannuksesta Kaustiselle ulottuvalla alueella esiintyi runsaasti uhanalaisia metsäpeuroja. Suden Dna-näytteiden keräyksen yhteydessä voitiin todeta peuroihin kohdistuvaa saalistuskäyttäytymistä.

Toimenpiteet, jotka luvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

- Ei ehdotusta, Lähihistoriassa toimenpiteet ovat tarkentuneet vahinkojen toteutumisen jälkeen, jolloin vasta ollan voitu arvioida menetelmiä kannan rajoittamisesta.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle,

porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,

3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai

4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan sutta koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvian hakemisesta, 3 §:ssä poikkeusluvian myöntämisen ajankohdista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvian myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvian voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi poronhoitoalueella lokakuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään ja muualla maassa marraskuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvian myöntämisedellytykset täyttyvät. Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästyksen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan poikkeuslupa on voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeusluvian tarkoitusta.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Asianomaisesta rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2023–2024 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1071/2023). Asetus on voimassa 8.12.2023–31.7.2024.

Poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2023–2024 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1071/2023) 1 §:ssä säädetään metsästyslain 41 a §:ssä tarkoitettujen poikkeuslupien perusteella saaliiksi saatujen susiyksilöiden suurin sallittu määrä. Ao. määrä saa olla enintään 28 yksilöä poronhoitoalueen ulkopuolella. Asetuksen 2 §:n 2 momentissa säädetään, että määrään ei lueta susia, jotka on saatu saaliiksi ennen asetuksen voimaantuloa. Asetuksen 2 §:n 3 momentissa säädetään, että määrään luetaan poliisin määräyksellä poistettut, liikenteessä tai muutoin tietoon tulleet kuolleet sudet.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 15.11.2019.

Susikannan tila valtakunnassa, maakunnassa ja hakemusalueella sekä susien käyttäytyminen hakemusalueella

Luonnonvarakeskus on julkaissut 14.6.2023 viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta maaliskuussa 2023 (Heikkinen, S., Valtonen, M., Johansson, H., Helle, I., Herrero, A., Mäntyniemi, S. & Kojola, I. 2023. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 70/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 120 s.).

Susikanta-arvion mukaan Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2023 noin 14 % suurempi kuin maaliskuussa 2022. Parien määrä oli noin 17 % pienempi kuin vuonna 2022. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 9 %, kun taas kokonaan Suomen puolella eläviä pareja on 19 % vähemmän. Suomen susikannan koko on kuluvalla vuosituhannella vaihdellut voimakkaasti. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.

Vuodenkierrossa susien määrä on pienimmillään maaliskuussa ennen huhti-toukokuussa tapahtuvaa pentujen syntymistä. Susikannan muuttumista maaliskuun jälkeen kuvataan populaatiomallilla, joka perustuu tutkimustietoon suden pentutuotosta ja kuolleisuudesta. Jos kannanhoidollista metsästystä ei tapahdu, susilaumojen ennustetaan olevan vuoden 2023 marraskuussa 30–55 (90 % todennäköisyydellä) ja seuraavan vuoden maaliskuussa 27–51.

Elokuun 2023 alussa alkaneen metsästysvuoden 2023–2024 aikana päätöshetken mennessä on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut 57 kuollutta sutta. Näistä 46 sutta sijoittuu poronhoitoalueelle ja 11 sutta sen ulkopuolelle.

Aiempina vuosina osalta tiedossa oleva susien kuolleisuus on ollut seuraava:

Metsästysvuonna 2017–2018 yhteensä 26 sutta, joista 8 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2018–2019 yhteensä 25 sutta, joista 12 poronhoitoalueelta ja 13 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2019–2020 yhteensä 35 sutta, joista 17 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2020–2021 yhteensä 43 sutta, joista 21 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2021–2022 yhteensä 40 sutta, joista 24 poronhoitoalueelta ja 16 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2022–2023 yhteensä 63 sutta, joista 48 poronhoitoalueelta ja 15 poronhoitoalueen ulkopuolelta

Tällä hetkellä on voimassa poikkeuslupia yhteensä 11 suden metsästämiseksi poronhoitoalueella.

Viime vuosien tarkastelun perusteella voidaan todeta, että susien kuolleisuus on painottunut poronhoitoalueelle.

Kokonaan Suomen puolella oleva susikanta on kasvanut joka vuosi vuodesta 2017 lähtien tietoon tulleella kuolleisuudella, joka on ollut välillä 13–22 sutta/metsästysvuosi poronhoitoalueen ulkopuolella.

Luonnonvarakeskuksen mukaan maaliskuussa 2023 Suomessa oli todennäköisimmin yhteensä 62 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 59–64). Perhelaumojen todennäköisin määrä oli 42 (40–46) ja parin asuttamien reviireiden määrä vastaavasti 19 (16–23). Kokonaan Suomen puolella oli 35 perhelaumaa (33–39) ja 17 paria (14–21). Laumareviireistä seitsemän (6–7) ja parin reviireistä kaksi (2–3) sijaitsi Suomen itäisen valtakunnanrajan molemmin puolin (ns. rajareviirit).

Läntisessä Suomessa oli 28 (26–31) perhelauman ja 11 (8–14) parin asuttamaa reviiriä, vastaavasti itäisessä Suomessa arvioitiin olleen 13 (12–14) perhelaumaa ja kahdeksan (6–10) paria. Poronhoitoalueella arvioitiin liikkuneen yhden (0–1) lauman.

Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2023 noin 14 % suurempi kuin maaliskuussa 2022. Parien määrä oli noin 17 % pienempi kuin vuonna 2022. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 9 %, kun taas kokonaan Suomen puolella eläviä pareja on 19 % vähemmän. Suomen susikannan koko on kuluvalle vuosituhannelle vaihdellut voimakkaasti. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.

Luonnonvarakeskuksen mukaan Pohjanmaan riistakeskusalueella täysin tai osittain oli keväällä 2023 kohtuullisen varmoja susilaumojia tai pareja yhteensä kuudella reviirillä.

Riistavahinkorekisterin perusteella hakemusalueelta 1.6.2023–16.1.2024 väliseltä ajalta kirjattu yhteensä 80 susihavaintoa. Havainnot on tehty 1–6 sudesta.

Hakemusalueella sudet ovat riistavahinkorekisterin mukaan aiheuttaneet aikavälillä 1.6.2023–16.1.2024 kotieläinvahinkoja (lammasvahinkoja) 30.7.2023 ja 19.8.2023 sekä kaksi koiravahinkoa 22.8.2023 ja 2.9.2023. Riistavahinkorekisteriin on tallennettu havainnot susien liikkumisesta pihapiireissä edellä mainitulla ajanjaksolla yhteensä yhdeksältä eri päivältä.

Hylkävän päätöksen perustelut

Pyynnin päämäärä

Hakija on hakenut poikkeuslupaa ns. kannanhoidolliseen metsästykseseen metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla.

Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-674/17 antamassaan ennakkoratkaisussa, että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohtaa on tulkittava siten, että poikkeamisen päämäärää on tuettava selvän ja täsmällisin perusteluin, ja niin, että täsmällisten tieteellisten tietojen perusteella voidaan osoittaa, että poikkeusluvalla kyetään saavuttamaan tämä päämäärä. Korkein hallinto-oikeus viittaa ilveksen kannanhoidollista metsästystä koskevassa vuosikirjapäätöksessään KHO:2022:48 edellä

mainittuun unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuun asiassa C-674/17 ja toteaa, että pelkästään asetuksen tai kansallisen hoitosuunnitelman yleisten tavoitteiden toteuttaminen ei ole yksinään riittävä peruste poikkeusluvan myöntämiselle, ellei poikkeusluvasta samalla ilmene selvästi ja täsmällisesti se luontodirektiivin mukainen hyväksyttävä päämäärä, johon kannanhoidollisella metsästyksellä kyseisellä alueella pyritään, sekä se, miten metsästyksellä saavutettaisiin tämä päämäärä.

Korkein hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että luontodirektiivin tiukasti suojeltavaan lajiin kohdistuva kannanhoidollinen metsästys ei sellaisenaan voi olla luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja sen myötä myöskään metsästyslain 41 a §:n 3 momentin soveltamisen edellytyksenä oleva päämäärä ilman, että metsästyksellä pyritään samalla johonkin luontodirektiivin mukaiseen hyväksyttävään päämäärään, joka kuuluu 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan alaan. Sillä seikalla, että metsästyksellä ei käytännössä olisi haitallista vaikutusta kysymyksessä olevan lajin, kuten esimerkiksi ilveksen suojelun tasoon, ei ole tässä suhteessa merkitystä (ks. KHO:2022:48). Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan poikkeusluvalla sallittu kannanhoidollinen metsästys voi sinänsä kuitenkin olla keino luontodirektiivin mukaisen hyväksyttävän päämäärän saavuttamiseksi.

Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-674/17 antamassaan ennakkoratkaisussa, että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan perustuvan poikkeuksen päämäärä ei voi lähtökohtaisesti olla sama kuin 16 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan perustuvien poikkeusten päämäärät. Tämän vuoksi ensin mainittua säännöstä voidaan käyttää perusteena poikkeuksen hyväksymiselle vain sellaisissa tapauksissa, joissa jälkimmäiset säännökset eivät ole merkityksellisiä. Säännöksen e alakohdan mukaista poikkeamista ei siten lähtökohtaisesti voi perustella säännöksen a–d alakohdassa mainituilla perusteilla.

Komission luontodirektiivin soveltamista koskevan ohjeasiakirjan mukaan poikkeus e alakohdan nojalla voidaan myöntää vain, jos on olemassa erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava. Korkein hallinto-oikeus toteaaakin vuosikirjapäätöksessään (KHO:2023:99), että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohtaan perustuvaa poikkeusta voidaan kuitenkin soveltaa vain konkreettisesti ja tapauskohtaisesti ja vain, jos on olemassa erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava. Lisäksi korkein hallinto-oikeus toteaa vuosikirjapäätöksessään (KHO:2023:99), että päämäärän hyväksyttävyyttä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon kyseiseen lajiin liittyvät erityispiirteet. Esimerkiksi karhun osalta kannanhoidon tulisi liittyä aluekohtaisiin, karhukannan liiallisesta kasvusta aiheutuviin konkreettisiin vaikutuksiin ja ongelmiin. Lisäksi korkein hallinto-oikeus toteaa, että poikkeusluvan perusteena tulee lisäksi olla riittävä selvitys mainituista vaikutuksista nimenomaan poikkeuslupahakemusta koskevalla alueella.

Hakija esittää päämääräksi susien määrän hallintaa, jolla vähennetään petoeläimistä koituvia haittoja tuotantoeläintiloille, helpotetaan hirvien metsästystä. Päämäärää perustellaan sillä, ettei rajoitettu metsästys heikennä alueen susikannan elinvoimaisuutta tai kehitystä. Lisäksi perustellaan Suomen kansalaisen perustuslaillisella oikeudella vaikuttaa ennakoivasti turvalliseen asuinympäristöön ja omaisuuteensa kohdistuvan uhan pienentämiseen sekä metsäpeuran olemassaolon turvaamisella. Hakijan mukaan pyynnin tavoitteena on lisätä suden olemassaolon hyväksyttävyyttä, edistää rinnakkaiseloja, lisätä susien ihmisarkuutta sekä estää konfliktien syntymistä susien kanssa.

Suomen riistakeskus katsoo, että hakemuksessa on tarkasteltu yleisellä tasolla hakemusalueeseen kohdentuvia susikannan hoitoon liittyviä ekologisia, taloudellisia ja sosiaalisia tekijöitä. Esitetyt perusteet ovat pitkälti päällekkäisiä luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a-d alakohtien kanssa. Hakemuksessa olevia tarkempia perusteluita ei voida pitää riittävinä suhteessa edellä esitettyyn korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöön.

Suden aiheuttamia vahinkoja kotieläintuotannolle voidaan edellytysten täytyessä ehkäistä metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisilla ns. vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla. Hakemusalueella on ollut voimassa kyseinen poikkeuslupa syksyllä 2023. Poikkeusluvalla on pyydetty yksi lammasvahinkoja aiheuttanut susi, jonka jälkeen alueella ei ole enää tapahtunut lammasvahinkoja. Akuutteihin vahinkotilanteisiin voidaan edellytysten täytyessä hyödyntää metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen poikkeuslupa.

Hakija on perustellut hakemusta myös kansalaisten oikeudella turvalliseen asuinympäristöön. Oikeuskansleri on vastauksessaan (Dnro 1277/1/03, 20.12.2004) ottanut kantaa suurpetokysymyksiin. Oikeuskanslerin mukaan petoeläinten kotieläimille aiheuttamat vahingot ja niiden ihmisille aiheuttama tai ainakin niistä ihmisten asuin ja liikkumisalueilla tehtyihin havaintoihin perustuvat todellisiksi mielletyt uhat ovat sellaisia turvallisuutta heikentäviä tekijöitä, joiden poistaminen on julkisen vallan velvollisuutena. Susi enempää kuin muutkaan petoeläimet eivät meillä kuulu asuttujen seutujen luonnonoloihin. Tältä osin viranomaisilla tulee olla nopeasti vaikuttavat tehokkaat keinot, joilla torjutaan ihmisasumusten, taajamien tai ihmisten käyttämien liikenne- ja kulkuväylien läheisyyteen tulevat petoeläimet. Toisaalta sama edistämismääräys koskee perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan myös luonnon ja sen monimuotoisuuden säilyttämistä. Käsillä on tilanne, jossa useiden perus- ja ihmisoikeuksien toteuttaminen niihin sisältyvien osittain paikallisista olosuhteista johtuvien vastakkaisten arvojen vuoksi näyttäisi johtavan ristiriitaan. Tällaisessa tilanteessa on perus- ja ihmisoikeuksia punnittava vastakkain ja pyrittävä yhteen sovittamaan ristiriitaan johtavien säännösten tulkinta tavalla, joka johtaa perusoikeuksien toteuttamiseen niiden tarkoitusta vastaavalla tavalla poikkeuksellisissakin olosuhteissa. Petoeläinten aiheuttamaa uhkaa ei voida kuitenkaan poistaa siten, että luonnon monimuotoisuus myös erämaaluonnon petokantojen osalta vaarantuu vastoin perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaista edistämismääräystä. Oikeuskansleri toteaa edelleen johtopäätöksensä, että edellä lausuttuun viitaten on painotettava sitä, että erityisesti perusoikeutena ja ihmisoikeutena taatun turvallisuuden ylläpitäminen on julkisen vallan ensisijainen tavoite. Julkisen vallan on varauduttava toimiin ja käytettävä niitä siten, että turvattomuutta aiheuttavat eläimet saadaan torjutuiksi ja vakavimmissa tapauksissa hävitetyiksi. Silloin kun petoeläin havaitaan paikassa, jossa on ilmeinen vaara, että ihmisen turvallisuus on uhattuna, on selvää, että uhka torjutaan. Äärimmäisenä keinona on pedon lopettaminen. Arviointi on osaltaan perustettava kuitenkin luontodirektiivin 16 artiklan poikkeusperusteisiin. Nämä poikkeusperusteet antavat mahdollisuudet sellaiseen lainsäädäntöön, jonka nojalla turvallisuuden säilyttämiseksi ja mahdollisesti myös omaisuuden suojan säilyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet ihmisiä ja omaisuutta uhkaavien petoeläinten torjumiseksi voidaan käytännössä toteuttaa.

Hakija on perustellut hakemusta myös suden saalistuksen kohdistumisesta

metsäpeuraan. Suomen riistakeskus toteaa kuitenkin, että toistaiseksi ei ole tiedossa konkreettista ja todennettua näyttöä siitä, että nimenomaan kyseisellä susireviirillä elävien susien aiheuttama kuolleisuus metsäpeuralle olisi vaarantamassa Suomenselän metsäpeurakannan kehitystä. Viimeisimpien arvioiden mukaan Suomenselän metsäpeurakanta on noin 2000 yksilön suuruinen ja kehityssuunta vakaa tai kasvava.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että hakemuksesta ei ilmene yksiselitteisesti, perustellusti ja täsmällisesti sellaisia perusteita luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaiseksi hyväksyttäväksi päämääräksi, johon poikkeusluvalla kyseisellä hakemusalueella pyrittäisiin. Näin ollen hakemuksessa ei ole riittävällä tavalla perusteltu poikkeusluvan päämäärää koskevan edellytyksen täyttymistä. Hakemuksessa ei ole myöskään tieteellisten tietojen perusteella osoitettu sitä, miten kannanhoidollisella metsästyksellä keinona saavutettaisiin tämä päämäärä.

Koska hakija ei ole esittänyt hakemuksessaan riittäviä perusteita päämäärälle, Suomen riistakeskus ei ole tarkastellut enää erikseen muuta tyydyttävää ratkaisua, suotuisan suojelun tason säilyttämisen tai saavuttamisen tavoitetta taikka tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti kriteerien täyttymistä.

Loppuyhteenveto

Hakijalle ei myönnetä metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettua poikkeuslupaa suden tappamiseen. Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 41 a §:n 1 ja 3 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2023-2024 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1071/2023) 1-2 §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n 1 momentin 9 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Mikael Luoma 0294312271 mikael.luoma@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Mikael Luoma
riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
KÄLVIÄN-ULLAVAN RIISTANHOITUYHDISTYS
KANNUKSEN RIISTANHOITUYHDISTYS
TOHOLAMMIN RIISTANHOITUYHDISTYS
PERHONJOKILAAKSON RIISTANHOITUYHDISTYS
LOHTAJAN RIISTANHOITUYHDISTYS
HIMANGAN RIISTANHOITUYHDISTYS
POHJANMAAN POLIISILAITOS
LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO
METSÄHALLITUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO POHJANMAAN PIIRI
LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA-POHJANMAA RY

MAKSU

Käsittelymaksu 200.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42780 Faksi: 029 56 42760

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.